

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Sol Triplex In Eodem Universo

Hermann, Amand

Sultzbaci, 1676

Secunda. An Unus Angelus possit pluribus, & depluribus simul loqui?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95850](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95850)

gelum Domini, & dixit; Domine exercituum, usquequod tu non miseraberis Jerusalem? Item ex libro Job. & alibi. Tum quia etiam homines loquuntur Deo, ergo.

Dices: Angelus loquitur producendo in audiente cognitionem ex dictis, sed talem cognitionem non potest Angelus producere in Deo, ut de se patet, ergo non potest ei loqui. R. dist. ma. producendo cognitionem in subiecto apto nato recipere, & pati ab agente creato, concedo majorem; in ente infinito & immutabili, nego ma. & dist. mi. non potest producere ex eo, quod non haberet principia sufficientia in actu primo nego, ex alio capite, concedo. Itaque Angelus loquendo Deo in actu primo verè realiter, & Physicè agit, quia Angelus in actu primo loquitur per memoriam fecundam, ab imperio voluntatis applicatam, hæc verò sunt Physicè in Angelo, ergo: in actu secundo autem locutio Angeli est solum metaphorica & moralis, quia nihil in ipso producit, unde ad instar loquentis se tantum habet in comparatione Dei.

XVIII.
Quali notitia in Angelo audiente causatur.

Quæres 2. An per locutionem in Angelo audiente causatur notitia intuitiva, vel abstractiva? R. neutram, sed aliam tertiam, quæ fidei æquiparatur.

Probatur prima pars: Quia notitia intuitiva fit immediate à re in se existente, ut præsentem, & ad eam sic terminatur, auditio autem immediate causatur à memoria fecunda loquentis, & ad ipsam rem in memoria loquentis habitualiter præsentem terminatur, ergo.

Probatur secunda pars: Quia hæc causatur ab intellectu intelligentis, & à specie impressa, notitia autem per locutionem accepta totaliter causatur à memoria loquentis, non ab existentia rei in specie, ergo locutio non est notitia rigorosè abstractiva.

Probatur tertia pars: Quia non est major certitudo, quando aliquid auditur ab aliquo, quam sit credibilitas dicentis, sed, &c. ergo.

QUÆSTIO II.

An unus Angelus possit pluribus, & de pluribus simul loqui?

I.
Potest plures loqui.

Est extra controversiam, quod Angelus possit uni Angelo loqui, & non alteri, quia loqui est ad alterum conceptum suum dirigere, quocumque fiat modo, sive alii audiant, sive non, quod in sequenti resolvam quæstione, hoc enim hic parum refert, in facultate enim loquentis est dirigere ad hunc suum conceptum, & non ad illum, sicuti, si Petrus cum Joanne in præsentia multorum loqueretur, cum eo tantum diceretur loqui, quia ad eum sermonem dirigeret, licet loquentem plurimi alii audirent, sic Angelus potest causare conceptum in intellectu unius Angeli, & non alterius, quia activum naturale productivum intellectus est subiectum imperio voluntatis, & ideo pertinet ad voluntatem Angeli determinare, ut agat in hoc passum, & non in illud, nempe in

hunc intellectum istius Angeli, & non in illum. Sed dubium est, quot Angelos aliquis alloqui possit, & de quot rebus? Quorum dubiorum resolutiones ex diversitate prima ratione locutionis Angelorum dependet, Scotus hic reliquit rem insolutam, licet moveat; ego

DICO I. Quomodo Angelus loquitur alteri Angelo per productionem conceptus sui à memoria fecunda in intellectu alterius, non potest simul, nisi am loqui, de re una distinctè, de pluribus in confuso. Hæc est satis conformis principiis Scoti. Et probatur: Nullum agens creatum potest simul & semel producere plures effectus sibi adequatos, sed una intellectio distincta de una re est effectus adæquatus intellectus Angelici, ergo Angelus non potest producere plures, consequenter nec pluribus loqui, quia loquitur per productionem intellectus, ma. patet, nam licet idem Pater possit successivè producere plures filios, non potest tamen eos simul probatur etiam minor: Quia intellectio una distincta, & clara de aliqua re est effectus adæquatus ipsiusmet Angeli loquentis, ita quod in seipso simul non possit plures producere, ergo etiam erit effectus adæquatus respectu alterius Angeli.

Dices: Homo potest simul & semel loqui pluribus, ergo etiam Angelus, cum sit multo perfectior. R. negando consequ. disparitas est, quia vox (vel species ejus) quæ gignitur ab homine, deserit eadem per aërem ad aures audientium, & sic tot possunt audire, quot sunt illi, ad quorum aures deserit, locutio autem Angelica non est res materialis, quæ eadem possit per medium ad plures deseri, sed gignitur solum per actualem actionem, & impressionem factam ab Angelo loquente in intellectu Angeli audientis, unde, cum ipse unam possit solum producere, uni tantum poterit loqui.

Instatur: Scotus videtur supponere, quod idem Angelus possit pluribus loqui, alioquin non quæreret numerum eorum quot possit? ergo. R. Scotum supponere, quod Angelus possit loqui pluribus, ita, ut uni distinctè, & aliis confusè, quemadmodum docet, quod unam intellectio in se distinctam possit semel & semel producere, & plures confusas, quando ergo quærat, quot loqui possit, supponit de locutione distincta, non confusa, nam de hac est conclusio nostra, quod pluribus loqui possit, tot videlicet, quot potest confusas simul producere.

DICO 2. Si locutio Angelorum fiat per activitatem specierum in Angelo loquentis, sic videtur, ut illa ex imperio voluntatis producat similes speciem in alio Angelo, tunc unus Angelus potest simul & semel pluribus loqui. Probatur: Una eademque albedo præfens pluribus oculis, nata est causare plures species in eis, ergo etiam una eademque species Angelica memoriæ fecundæ poterit producere plures in intellectibus præsentium Angelorum, si illi attendere vellent. Verum, tamen

DICO 3. Non potest pro hoc statu determinari, quot Angelus unum loqui possit, qualesque res ipse dem proponere.

Probatur: Quia pro hoc statu non possumus Angelos cognoscere ex propriis principiis secundum propria praedicata, ergo nec possumus eorum activitatem comprehendere, quot & quas intellectiones possint efficere simul.

Probatur secundò: Angeli distinguuntur specie, eorumque virtus activa secundum diversitatem specificam major & minor est, intensior & remissior, sed diversitatem specificam non possumus eorum cognoscere, quia non cognoscimus eorum differentias, ergo nec eorum activitatem.

V. *Potesit uni loqui potius quam alteri.* DICO 4. Angelus potens loqui pluribus, potest etiam uni loqui potius, quam alteri ex illis, licet sint aequaliter praesentes.

Probatur: Unus Angelus loquitur alteri per imperium voluntatis, applicando eadem memoriam suam secundam ad producendam in intellectu audientis cognitionem, ergo pro libitu potest in uno & non in alio per locutionem causare talem cognitionem.

Probatur secundò: Locutio non est sola manifestatio conceptus objectiva, sed actio realis terminata ad auditum formaliter recipientem notitiam, tanquam terminum illius intrinsicum, sed illa actio non est tota naturalis, sed voluntaria, ergo potest causare in uno, & non in alio: Hinc est, quòd si unus Angelus loqueretur pluribus per productionem cognitionis, ut dicebat prima conclusio, tot essent locutiones, quot essent Angeli audientes, distinctae vel confusae, prout ex virtute sua Angelus natus esset eas producere, secundum commensuratam perfectionem.

Dices: Angelus vel loqueretur publicè, vel secretò, neutro modo posset; ergò. Probatur minor: Non secretò, quia supra dixi, in Angelis non esse secreta cordium: Si publicè, ergò Angelus alter audiret, consequenter non posset loqui uni, & non alteri. R. negando mi. quia utroque modo ad invicem loqui possunt, nam, licet non sint in Angelis secreta cordium, & consequenter non possit impedire, quin alter videat, si Deus concurreret, attamen potest alteri loqui, ut unus tantum audiat, & non alter, magna est enim disparitas inter locutionem, & visionem, & auditionem, quod ex superius dictis colligendum relinquo. Sed

VI. Instabis: Si alii Angeli praesentes intelligent ea, quae dicuntur ab alio, vel intelligere possint, si velint, jam illa locutio non erit secreta, sed publica. R. visionem semper futuram publicam, si Deus velit concurrere, non tamen locutionem, quia haec ex voluntate Angeli applicatur uni, & non alteri, unde semper dico, quòd alii praesentes viderent, nego autem, quòd audirent; disparitatem quare ex superioribus. Verùm

Urgebis: Potest unus homo alteri loqui, quin tertius cognoscat & intelligat, ergò etiam debet Angelus aliquid ultra concedi. R. negando conseq. disparitas est, quia homo pro statu isto intelligit dependentem à sensibus,

& idèd nequit locutionem alterius per vocem factam scire, quin prius illius vox ad aures pervenerit suas, unde si loquens modificet vocem suam, quin ad aures alterius perveniat, tunc etiam auditionem & intellectiorem occultabit, non sic autem est in intelligentia Angelorum.

QUAESTIO III.

An Angelus possit alteri in quacunq; distantia loqui?

Sensus quaestionis est primò, an unus Angelus valeat alteri loqui in quacunq; distantia indeterminatè accepta, talem finitè in infinitum? Secundò, an in distantia determinata? Utròque sensu reddit quaestionem solutu difficilem medium intercedens, quatenus in se non est capax alicujus speciei intelligibilis impressae, vel expressae, sicut aer est medium susceptivum specierum sensibilium. Pro quo

Notandum ex Doctore subtili, quòd actio in medium non praecedat naturaliter actionem in terminum, nisi duplici ex causa; aut quia est ejusdem rationis medium & terminus, & tunc prius naturaliter recipitur in medio, sicut passum propinquius naturaliter prius patitur, quam passum remotius: Aut si est alterius rationis, agens habeat duas formas activas, quarum una naturaliter est prior altera, & secundum illam formam, quae est prior activa, natum est agere in medium, & secundum alteram in terminum. Exemplum primi est, quando Sol illuminat partes medii. Exemplum secundi, quando Sol generat mineram in visceribus terrae, vel vermem in terra, & illuminat medium interpositum, his duobus modis exceptis, dicit Scotus, quòd tunc agens non agat prius in medium, quam in terminum, sed statim in terminum, & sic potest Angelus unus alteri loqui etiam distant. Verùm

DICO I. Non potest unus Angelus alteri loqui indeterminatè, scilicet, finitè in infinitum. Probatur: Quia Sphaera activitatis cujuslibet agentis creati commensuratur quantitati virtutis illius, sed Angelus habet finitam virtutem, ergò. Confirmatur; quia Soli Deo ratione infinitatis suae competit sic agere, ergò nulli creaturae competere potest. Sed

Arguitur in contrà: Ad actionem spirituales merè accidentalis est praesentia localis, ergò potest fieri in quacunq; distantia, cum passum non obsistat, sed potius perfectionem illam appetat, sed locutio inter Angelos est spiritualis, ergò. Confirmatur: Corpora interjacentia non impediunt illam actionem spirituales, quia non transit per illa corpora, ergò. R. dist. ant. praesentia localis est accidentalis, quando terminus actionis non dependet à passu, concedo: Si dependeat, nego ant. tunc enim passum debet esse determinatè praesens intra Sphaeram activitatis agentis. Ad confirmationem R. dist. etiam ant. corpora interjacentia non impediunt actionem, ex eo capite, quòd non transeat, concedo, ex alio capite, videlicet, quia passum extra Sphaeram activi-

I.

II.

III.

Non potest loqui in quacunq; distantia.